

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Quid sit religiosa Paupertas. Cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

iam optime nouerunt, & opere praestiterunt, aduentent. Nobis vero fructus non tantum quia pro Dei gloria defudamus, sed quia cum incipientibus, ex his quae scribimus, aliquid proficiemus. Nam cum aliud sit dicere, aut scribere, & aliud, quae scripseris, actione complere, nos quidem haecenus dicere impolito stylo nouimus, sed utinam, quae haecenus diximus, & dicemus, in opus proferre discamus. Est autem in hoc rebus odoriferis affinis natura virtutum, ut quemadmodum manus, si semel odores atrectauerint, fragrantia eorum imbuuntur, ita & mens, quae meditando scribendisque virtutibus assidue vacat, eisdem paulatim afficitur. Dum ergo meditamur, dum scribimus, dum corrigimus, facit Deus ut virtutibus his aliquantulum exornemur, & de nostra

A tepida vita erubescamus. Sed in hac tractatione ita procedendum est, ne opus in immensum crescat, ut in harum trium virtutum laudibus parcifimus: in his vero, quae ad praxim pertinent, reliquum huius voluminis collocemus: nam legentium mentes, quae hucusque in legendo perdurauerint, satis affectas video, ut non tam ad virtutes moueri, quam ad earum gradus cognoscendos, & perfectionem sciendam, debeant incitari. Tu Domine qui me inter non pauca, nec modica impedimenta, usque ad postremam huius voluminis partem venire tribuisti, votis meis benignus aspice, ut quod ad honorem tuum, & utilitatem tuorum seruatorum, ceptum est, tuo auxilio compleatur.

PARS PRIMA

De Paupertate.

PAUPERIAS duplex est: altera, quam nolentibus, & reluctantibus dura necessitas intulit; altera, quam volentibus, & sponte suscipientibus, desiderium perfectionis iniecit. Illa non est virtus, nec vitium, sed cum rebus medijs, aut indifferentibus computanda, quae pro sustentium qualitate, potest in malum, & in bonum trahi. Multis tamen occasio exitit mali, eo quod dum necessarijs egent, non ad tolerantiam, sed ad impatientem tristitiam permouentur, & dum volumus diuites fieri, ad rapinas, & fraudes, & proximorum iniurias excitantur. Vnde Salomon Mendicitatem, & diuitias ne derideris mihi, sed tantum victui meo tribue necessaria. Ne forte satiatus illiciar ad negandum, & dicam: Quis est Dominus? aut egestate compulsus furer, & periurem nomen Domini. Haec autem virtus est, & praecipua multis curis nos liberans, quam omnes religiosae familiae, ut impedimenta perfectionis remouerent, pie diligentique seruarunt. Neque eundem illa paupertatis modum custodiunt, ut Ecclesia, cuius sunt partes, in hoc etiam varietate vestita in conspectu summi regis appareat. Quaedam enim, ut Bonauentura annotauit, bona, & possessiones in communi retinent, unde earum professores sustententur, licet nullus eorum aliquid tamquam proprium possideat. Huiusmodique Paupertatis forma in turba discipulorum praecessit, de quibus in actibus Apostolorum scribitur: Nec quisquam eorum, quae possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia. Et paulo post: Quotquot enim possessores agrorum, aut domorum erant, vendentes afferrebant pretia eorum, quae vendebant, & ponebant ante pedes Apostolorum. Diuidebatur autem singulis prout cuique opus erat. Aliae vero religiosae familiae neque in particulari, neque in communi aliquid possident, sed ex fidelium elemosynis se sustentant. Earumque Paupertatis exemplar in Apostolis praecessisse conuenit: Nam illis dixit Dominus: Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris, non perire in via, neque duas tunicas, neque calcamenta, neque virgam: dignus est enim operarius cibo suo. Et verè haec Paupertas paucorum est perfectorum, illorum scilicet, qui tam robustam virtutem habent, ut possint ministerijs Ecclesiasticis cum sui & aliorum utilitate seruire, neque sine notabili distractione necessaria queritare. De quo Sanctus Thomas Aquinas, & Cardinalis Caietanus, multa verè & subtiliter disputant. An verò multitudini congruat, in qua multi essent infirmi, & non usque ad necessitatem in perfectione fundati, aliorum iudicio relinquimus. Sed quia nos non quidem religiosas congregationes regere, sed personis earum particularibus prodesse cupimus, quibus sine in communi religio habeat, sine non habeat, eadem debet inesse Paupertas, ideo omnibus illis deinceps in hac tractatione indifferenter, & sine ulla distinctione loquemur, & huius sanctae virtutis perfectionem illis (Deo fauente) declarabimus.

Quid sit Religiosa Paupertas.

CAPVT I.

TRAGTATIONEM hanc à definitione Paupertatis ordiamur, quae dum eius naturam aperuerit, ipsius quoque desiderium accendet, & praestantiam explicabit. Paupertas igitur est, ob amorem Dei, & desiderium perfectionis, omnium rerum temporalium abdicatio, opere & voluntate. Idem intelligitur ex quadruplici genere Hominum, quos Haymo Albertitensis Episcopus aptè distinxit. Quidam enim sunt nec pauperes rebus, nec spiritu, nimirum diuites superbi, de quibus ait Sanctus David: Ecce ipsi peccatores,

B] & abundantes in saeculo, obtinuerunt diuitias: qui facultatibus locupletati, & illis nimie adherentes, mente sunt superbi, & spiritu turgidi. Alij sunt Pauperes rebus, sed non spiritu: illi scilicet, qui nihil quidem possident, sed multa possidere concupiscunt: & cum corpore & ventre sint vacui, desiderio vero, & voluntate sunt pleni. Alij sunt pauperes, non rebus sed spiritu, quorum est diuitias ipsa possidere, sed eis corde non adherere, nec sublime sapere, ut ait Paulus, nec in incerto diuitiarum sperare. Alij denique sunt pauperes rebus, & spiritu, qui nempe opere diuitias propter Deum, & facultates deserunt, & multo magis affectu cordis abiciunt. Hi autem sunt Ecclesiae religiosi, quando hoc egregium opus voto confirmat. Eorumque virtus vocatur Religiosa Paupertas.

Prou. 30.
8.

Bonaui. in
Apolog.
Pauperu
resp. 3. p.
1. a. 1.
Astor. 4.
32.
n. 34-35.

Matth.
10. 9.

D. Tho.
22. q. 188
art. 7.
Cant. ib.

Haymo
Matth. 5.

Pf. 72. 12

T. 11

Tria igitur ad veram Paupertatem requiruntur, quorum aliquod si desit, non erit, quam inuestigamus, nostro statu digna Paupertas. Primum est, vt affectu, voluntate, ac deliderio, vniuersa temporalia relinquamus, & hoc est in Paupertate praeipuum, cuius gratia actione res temporales abiciamus. Hoc significant illa verba Saluatoris: Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum caelorum.] Spiritus namque pro voluntate positus est, sicut aliis locis scripturatum non semel. vt: Soliciti seruare vnitatem spiritus, id est, concordiam voluntatum, in vinculo pacis.] Er: Cui seruo in spiritu meo,] id est animo, ac voluntate mea. Er: Virgo cogitat, quae Domini sunt,] vt sit sancta corpore, & spiritu. Sunt ergo spiritu pauperes, siue mendici, qui sponte, ac voluntate, aut res temporales, quas habent, abiciunt, aut quas non habent, non appetunt, sed verè, & ex corde, contemunt. Quique dicunt cum Paulo: Verumtamen existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Iesu Christi Domini mei: propter quem omnia detrimentum feci, & arbitror vt stercora, vt Christum lucrifaciam.] Omnium, inquam, opum, honorum, voluptatum iacturam faciunt libenter propter eminentissimam cognitionem Iesu Christi, & propter eius imitationem, vniuersa haec temporalia noxia iudicant, & stercora vilissima arbitrantur.

Facile autem est, hunc affectum, quo omnia relinquimus, in Paupertate esse praeipuum, ex Patribus comprobare. Gregorius enim ait: Hac in re, fratres charissimi, affectum debemus potius pensare, quam censum. Multum reliquit qui sibi nihil retinuit, multum reliquit, qui quamlibet parum, totum deseruit. Certè nos, & habita, cum amore possidemus, & ea quae minimè habemus, ex desiderio quaerimus. Multum ergo Petrus, & Andreas, dimisit, quando vterque etiam desideria habendi dereliquit. Multum dimisit, qui cum re possessa etiam concupiscentiam renuntiavit. A sequentibus ergo tanta dimissa sunt, quanta à non sequentibus concupisci poterunt.

Nemo igitur etiam cum quosdam conspiciunt multa reliquisse, apud semetipsum dicat: Imitari mundi huius contemptores volo; sed quod reliquam, non habeo. Multa, fratres, relinquitis, si desideris terrenis renunciatis. Exteriora etiam nostra Domino, quamlibet parua, sufficunt: cor namque, & non substantiam pensat. Nec perpendit quantum in eius sacrificio, sed ex quanto proferatur. Et Augustinus ad Paulinum scribens, sic ait; Piscatores, vocare Domino, quod nauiculas, & retia dimiserunt, omnia se dimisisse, & Dominum secutos esse, etiam commemorando laetati sunt. Et reuera omnia contemnit, qui non solum quantum potuit, sed etiam quantum voluit, habere contemnit. Sed in eo quod cupiebatur, oculi Dei testes sunt; in eo quod habebatur, & hominum. Et rursus alio loco de se ipso ad Hilarium scribens, sic ait: Ego, qui haec scribo, perfectionem, de qua Dominus locutus est, quando ait diuiti adolescenti: Vade, vende omnia, quae habes, & da pauperibus, & habebis thesaurum in caelo, & veni, sequere me;] vehementer adamaui, & non meis viribus, sed gratia ipsius adiuuante sic feci. Neque enim quia diues non fui, ideo minus mihi imputabitur. Nam neque ipsi Apostoli, qui priores hoc fecerunt, diuites fuerunt. Sed totum mundum dimittit, qui & illud, quod habet, & quod optat habere, dimittit. Et Ambrosius breuiter: Affectus diuitem collationem aut pauperem facit, & pretium rebus imponit.

Ideo autem iste affectus omnia contemnens est in paupertate praeipuus; quoniam res temporales per se sumptae, bonae sunt, & eatenus noxia perfectioni iudicantur, quatenus animum ab amore caelestium distrahant, & cum nimia adhaesione possidentur. Quare qui hanc adhaesione deserit, & affectum suum erga eas moderatur, aut etiam ab eis tollit, aliquo paupertatis premio non carebit. Ideoque veteres Patriarchae cum multis diuitiis affluerent, spiritu pauperes dicti sunt: quia diuitiae corpus quidem, & amplam eorum familiam protegabant, non tamen nimio amore earum corda foedabant. Quis enim neget, Abraham cor habuisse ab immoderato amore rerum temporalium immune: qui (quod ad se attinuit) filium, vt Deo obediret, dilectissimum, & suae domus heredem immolauit? An forte potuit propter obedientiam Deo seruandam filium occidere, & non potuit externas facultates aspernari? Sicut ergo sacrificium Abel Deo placuit, ex eo quod ex deuotissima, ac promptissima voluntate processit; ita sacrificium nostrum, quo ei facultates offerimus, gratum est, quia ex ardentissimo voluntatis affectu eas à nobis separamus. Vnde affectus iste qui dimissioni rerum valorem suum tribuit, merito sanè in hoc negotio Paupertatis primum obtinet principatum.

Non tamen satis est religiose paupertati spiritu & corde temporalia relinquere, nisi secundum addamus, vt scilicet etiam re ipsa & actione deserantur: Est enim professio religiosa, vt Thomas Aquinas scitè meditatus est, totius virtutis ac perfectionis schola, ad quam qui accedit, vt ad perfectam Charitatem perueniat, & Deo se intellectu & affectu coniungat, debet se ab amore rerum vilium & temporalium diuellere. Haec autem res difficillimè animo relinquuntur, si opere teneantur. Quare oportet eas actu deserere, vt possimus affectum ab illis expedire, & amorem nostrum à visco huius saeculi liberare. Quare Dominus adolescentem ad perfectionem inuitans, non tantum ab eo petiit, vt amorem diuitiarum deponeret, sed vt actu quoque relinqueret. Si vis, inquit, perfectus esse, vade, vende, quae habes, & da pauperibus; & habebis thesaurum in caelo; & veni, sequere me.] Et Augustinus hanc rem tractans sapienter scripsit: Nescio quomodo cum superflua & terrena diliguntur, arctius, adepra quam concupita, constringunt. Nam vnde tristis ille discessit, qui consiliu vitae aeternae consequenda quarebar à Domino, cum audisset vendenda esse omnia, & distribuenda esse pauperibus, & habendum thesaurum in caelo, si vellet esse perfectus? Nisi quia magnas, vt Euangelium loquitur, habebat diuitias. Aliud est enim nolle incorporare quae desunt: aliud, iam incorporata diuellere. Illa velut cibi repudiantur: ista velut membra praescinduntur. Quanto igitur, & quam mirabili gaudio nostris temporibus Christiana charitas conspiciat per Romani euangelium cum laetitia fieri, quod ex ore Domini cum tristitia diues audiuit? Sic ille.] Et ad idem Chrysostomus. Nec vnquam magna voce praedicare cessabo, accessione pecuniarum cupiditatem habendi magis atque magis in dies adeo inflammari, vt rerum copia crescente paupertas quoque augeatur. Nam qui maiori desiderio ardent, eggere se magis sentiunt.] Et sanè licet temporalia nimie & immoderate animo non adhaeserent, in religioso statu, ex eo autem relinquenda sunt, quonia eorum administratio & sollicitudo conseruandi & augendi, nō parū animū distrahit, & à caelestibus auocat. Mens autē quae pro ratione professionis suae debet i-

Matth. 5. 3.
Ephes. 4. 3.
Rom. 9. 1. Cor. 7. 34.

Philipp. 8.

Homil. 5. in euang.

Epist. 34. ad Paulinum.

Mat. 19. 21.

1. Offic. cap. 30.

Gen. 22. 10.

Ibid. 4. 4.

D. Thom. 2. 2. q. 186. art. 3.

Mat. 19. 21.

Aug. epist. 37. ad Paulinum.

Hom. 64. in Mat.

giter Deo vacare, non possideat ea necesse est, quibus a caelestibus auocatur.

Ille igitur erit affectu & actione pauper, qui, & temporalibus renunciauit, & ea corde atque affectu deseruit. Nam si tantum opere facultates reliquisti, & affectu ab eis non separasti, ineptè satis de arrepto melioris vitæ proposito ac de Paupertatis professione gloriaris. Eris namque pauper sæculi qui diuitias possidere non potuit; non pauper Dei; qui à se diuitias, quas possidere poterat, relegauit. Erit in te paupertas non spontanea virtus, sed dura necessitas. Eris religiosi nomine indignus, qui quod sæculi amatores quarunt, diligis: non qui te vera contemptum sæculi proferis. Eliges tibi stultè tam diuitiarum quam paupertatis incommoda, & vtriusque bonum à te reiciēs. Nam incommodum paupertatis est indigentia, quam nihil possidens absque dubio sustinebis, incommodum verò bonorum temporalium, est affectus immoderatus ad illa: & hunc quoque diuitias diligens, & cupiens, indubiè suscipies. E contra verò bonum Paupertatis est tranquillitas mentis, spinas curarum repellentis, quas opes ingenerant: & hanc opes & superflua desiderans, non habebis. Bonum verò diuitiarum, est earum bonus in necessitates tuas, & in pauperes, vtilis: hunc verò sine facultatibus actu possessis obtinere non poteris. Redibis ergo ad mentem si duo hæc necessaria ad tuam professionem adiunxeris, & in vna Paupertate complectaris: vt scilicet temporalia bona actu deseras, & affectu ac desiderio relinquant.

His duobus, quorum vnum est, bona temporalia actu reliquisse, & alterum, affectu deposuisse, tertium adiciendum est, vt nempe hic egregius bonorum temporalium contemptus ob propositum melioris vitæ & propter regnum caelorum, & amorem Dei, a viro iusto suscipiatur. Nam hic est scopus, propter quem voluit Deus à nobis temporalia relinquere, vt valeamus expeditius ad perfectionem currere, & libentius ad caelestia properare. Idque indicant illa verba, quæ adolescens ad Paupertatem inuitatus audiuit: Veni, sequere me, & habebis thesaurum in caelo.] Vnde, inquam, tua, & da pauperibus, non quidem alio fine, nisi vt meus fias discipulus, vt in meam transeas disciplinam, vt vitam meam pauperem ac diuitiarum contemptricem, imiteris, vt me voluntate & actione sequaris. Relinque tua, vt quasi dato pretio omnium eorum, quæ possides, thesaurum in caelo mereris. Non tibi spes lucri temporalis illudat, quæ modica, & fallax est, sed spes lucri caelestis, & æterni, ad temporalia abiicienda pertrahat, quæ vera & ingens est supra modum. Hunc autem esse finem propter quem debeamus paupertatem profiteri, Patres cognouerunt, atque ex Christo didicerunt. Macarius Aegyptius sic ait: Propterea Deus consulens animæ tuæ, iussit omnibus rebus renunciare, vt vel inuitus quæras opes caelestes, & habeas ita cor tuum apud Deum: quia si volueris teneri ad possessiones, nihil exiis quæ in mundo sunt, reperies te possidere: & ob id (velis, nolis) cogeris migrare ad caelestia, vbi ea thesaurizasti, ac deposuisti. vbi enim est thesaurus tuus, ibi est & cor tuum. In lege itaque præcepit Deus Mosi facere serpentem æneum, & hunc exaltatum ad summum ligni affigere: & quicumque à serpentibus percussus erant, spectantes serpentem æneum, sanabantur. Quod quidem non sine dispensatione fiebat: vt qui terrenis curis, idolorum cultura, voluntatibus Saranæ, & quacumque impietate detinebatur, hoc saltem modo erigerentur aliquatenus ad superiora: & mortui quoad hæc inferiora, oculos at-

tenderent ad sublimia, & rursum ab illis promouerentur ad id quod est altissimum, & ita paulatim gradientes ad subliorem & superiorem progeniem, cognoscerent esse quendam altissimū supra omnem creaturam. Eadem ratione iussit te Deus pauperem fieri, & omnibus venditis largiri pauperibus, vt postmodum (etiam si velis) denuo repere super terram non possis. Itaque incipe scrutans cor tuum, disputare cum cogitationibus tuis, inquiring, cum nihil possideamus super terram, transeamus ad caelum vbi thesaurum habemus, & ibi negotiati sumus.

Antiochus sic: Qui inops est, super terram quidem versatur, conuersionem verò iam in caelis sibi comparauit. Inopia enim merito cum Angelis congregitur familiariter, choro accensetur iustorum, Dum enim hæc auersatur & repudiat terrena, vel ipsa imaginatione colligit iam & contemplatur caelestia. Non vides quanto inter se disideant discrimine, hæc corruptiua dimississe, & possidisse incorrupta: hæc qualiacumque quæ nostra non sunt, reliquisse, & illis persequi quæ parata sunt diligentibus Deum, quæ oculus non vidit, non auris audiuit, nec in cor hominis ascenderunt? Quisquis mundi istius osor est, & mammonæ, perispcium euadit, quia hic mundi opificem diligit. Inferioribus enim transmissis præstantiora nihil obscure experit. Generosa prorsus, ac Deum sinceriter amantis animæ argumentum est, nihil mundi possidere velle. Qui eiusmodi est, hæres quidem Dei, coheres autem sit Christi. Qui igitur adipisci vult margaritam illud multo pretiosissimum, præsentium bonorum omnium possessionem se dum gaudio excutiat, vt agum sibi comparet, in quo vitæ quidem thesaurum inuenit, eatenus retrorsum & reconditum. Tunc enim locum quis nanciscitur, in quo gratia Dei delituit, cum temporales hæc diuitias omnes à se abiecerit.

Basilus sic. Hi sunt mendici spiritu, qui non aliam vllam ob causam ad mendicantem deuenerunt, quam ob doctrinam Domini qui dixit: Vade, vende omnia quæ habes, & da pauperibus.] Ac tandem Bernardus sic: Diligenter attende, quod Dominus non simpliciter pauperes nominat, propter plebeios pauperes necessitate miserabili, non laudabili voluntate. Spero equidem profuturam iis apud diuinæ bonitatis misericordiam, hanc ipsam afflictionis suæ miseriam: Scio tamen Dominum hoc in loco, non de huiusmodi fuisse locutum, sed de his, qui possunt dicere cum Propheta: Voluntariè sacrificabo tibi.] Attamen nec voluntaria quidem paupertas omnis laudem habet apud Deum. Nam & Philosophi omnia sua reliquisse leguntur, vt expediti mundialibus curis studio vanitatis possent vacare liberius: & nolebant censu abundare terreno, vt abundarent magis in suo. Hos discernit quod dictum est, spiritu, id est, spirituali intentione, desiderio spirituali propter solum beneplacitum Dei & animarum salutem.

Hæc omnia Patres, & multa alia, quæ consulo prætereo, ex quibus satis aperte liquet qualem Paupertati nostræ finem præfigere debeamus. Neque enim diuitias, & saculi facultates abiicimus, quasi in se malas esse putemus, sed quia ex culpa & imbecillitate nostra, eis sine immoderata adhesionem, & sine distractione mentis vti non nouimus. Neque eas relinquimus ex inanis gloria desiderio, vt apud homines opinionem contemptorum sæculi, & nomen magnum assequamur. Sicut ille fecit, cuius Euangelista Ioannes (vt dicitur) lapides preciosos, & gemmas commutatas in pristinam integritatem

Homil. 89. de inopia.

Regul. eruar. 103.

Luc. 9. 11. Sem. in festo. 1. 1. 1.

Ps. 38. 2.

Matth. 19. 21.

Macar. homil. 11.

Num. 21. 8.

integritatem

Epist. 26. ad Pammachium.

tegritatem ac valorem restituit. Nec tandem eas desideramus, ut rerum temporalium cura soluti, liberius scientia seculari studeamus. Hac fuit quorundam antiquiorum philosophorum paupertas, quam certe Christo credens, & premium eius aspiciens, debet in suscepta à se mediocritate supergredi. Quare huius abiectionis opum ab Ethnicis facta dum meminit Hieronymus, hac ait: Fecit hoc Crates Thebanus, fecit & Antisthenes, fecerunt plurimi, quos vitiosissimos legimus. Plus debet Christi discipulus praestare, quam mundi philosophus, gloria animal, & popularis aura, atque rumorum venale mancipium. Tibi non sufficit opes contemnere, nisi Christum sequaris, Christum autem sequitur, qui peccata dimittit, & virtutum comes est. Cuius ergo rei gratia à nobis sunt mundi difficultates deserenda? Equidem assero, ut posito rerum terrenarum pondere expediti Christum sequamur, ut occasiones peccandi fugiamus, ut curas, & seculi sollicitudines abiciamus, ut tranquille rebus diuinis vacemus, ut pro peccatis nostris non nihil sustineamus, ut contemptis terrenis caelestia suspiremus, & ut thesaurus in com parabilis in aeterna patria nobis obtingat. Hic est scopus Christianae paupertatis, ad quem nuditas, & reliqua quae paupertate continentur, ex nostra intentione dirigatur.

Hac igitur paupertas, quae actu omnia temporalia abicit, & affectu derelinquit, ut mens liberius in Deum tendat, & caelestia concupiscat, est paupertas religiosa, si tamen non ad tempus suscipiatur, sed perpetuo voto firmetur. Religio namque status Ecclesiae est in perfectionem tendens, & ab iis quae perfectionem impediunt, hominem eximens. Status autem ut iure status nomen & substantiam teneat, debet esse stabilis, atque perpetuus, nisi Paupertas, Caritas, & Obedientia, ad eum pertinentes, sub votum cadant. Duobus enim modis possumus ad aliquid faciendum ligari, aut praecipito, aut voto. Deus vero non obligauit nos ad actus praedictarum virtutum aliquo suae legis praecipito, ut scilicet, nihil omnino possideremus, ut ab vxoribus accipiendis abstinere-mus, ut superior à nobis sponte electo in omnibus subderemur, sed haec sub consilio reliquit. Ergo votum necessarium fuit à nobis emissum, quod nos ad haec faciendum ligaret, atque adeo ipsa tamquam Ecclesiae statum facientia constitueret. Paupertas igitur nostra debuit esse voti obligatione promissa. Quae profecto nulli nos discrimini damni corporalis aut spiritualis exponit. Quia cum res temporales libenter dimittimus, non est cur propter illas congregandas aliquid peccatum timeamus. Et necessaria ad vitam nobis deesse non poterunt, cum propter regnum Dei terrena contemnimus. dicente Domino: Quarite primum regnum Dei, & iustitiam eius, & haec omnia adiicientur vobis. Neque etiam haec omnimoda rerum abrenuntiatio se largitioni elemosynarum opponit. Quia perfectus est pro Christo omnia simul tribuere, quam multis retentis, quaedam tantum paulatim ac per partes erogare. Vnde Hieronymus contra Vigilantium ait: Quod autem asseris, eos melius facere, qui vtuntur rebus suis, & paulatim fructus possessionum suarum pauperibus diuidunt, non à me eis sed à Deo respondebitur. Si vis perfectus esse, vende quae habes, & da pauperibus, & veni, sequere me. Ad eum loquitur, qui vult esse perfectus: qui cum Apostolis patrem, nauiculam, & rete dimittit. Ille quem tu laudas, secundus & tertius gradus est, quem & nos recipimus, dummodo sciamus prima secundis & tertiis praefenda. Et in libro de Ecclesiasticis dogmatibus scriptum est: Bonum est facultates cum dispensatione pauperibus erogare;

Matth. 6. 33.

Epist. in Vigilantium suo. 10. 2.

Matth. 9. 21.

Insero per Aug. 6. 71. 10. 8

A melius est pro intentione sequendi Dominum in simul donare, & absolutum à sollicitudine cum Christo egere. Maneat ergo religiosam paupertatem esse abrenunciationem rerum temporalium re & multo magis animo factam propter desiderium perfectionis, & regni caelestis, quam votura stabilium, & voluntas nostra pollicitatione ligata firmavit.

Quam sit Paupertas viro religioso necessaria.

CAPVT II.

B **H**ac natura Paupertatis sic à nobis exposita manifestè colligitur, eam viro religioso esse maximè necessariam, sine cuius adminiculo perfectionem, cuius gratia, à mundo discessit, & caenobium ingressus est, obtinere non poterit. In statu religioso initium ac radix eius, substantia, ac natura ipsius, & adminicula ut haec eius natura subsistat, consideranda sunt, sine quibus factus erit, & quasi in tabella depictus, non verò verus, & viuus (ut ita dicam) atque aliqua stabilitate solidatus. Ego enim hunc statum arbori similem iudico, cuius radix non in terra ista nostra, sed in caelo, aut in spe firma consequendi caelum, latet: cuius truncus ex hoc loco confurgit, & rami virtutum hinc inde se conuenienter expandunt, suauissimis fructibus onerati, cuius frondes & folia fructus protegunt atque defendunt. His omnibus similis est beata Paupertas, ut quam religioso statui necessaria sit, euidenter appareat.

C Ipsa est huius sublimis atque proceræ arboris radix quam si euellas, arbor arefcet, & omnino peribit. Decreuerat Dominus, regi superbo, iam castigato, & emendato, & humili facto, regnum, quod propter superbiam abstulerat, restituere, utque suum decretum illi patefaceret, ostendit illi arborem magnam & fortem, in super, & vigilem, & sanctum clamantem, atque dicentem: Succidite arborem, vtruntamen germen radicem eius in terra finite. Hoc autem verbum exponens Daniel, dixit: Quod autem precepit, ut relinqueretur germen radicem eius: regnum tuum, o rex, tibi manebit, postquam cognoueris potestatem esse caelestem. Si Dominus in ultionem superbiae tuae, o religiose, aut in poenam ambitionis tuae, aut ramum mansuetudinis, aut compassionis, aut alterius moralis virtutis abscindi, vel fructus bonorum operum ad tempus dispergi permiserit, modo amor, & custodia Paupertatis maneat, spes est quòd aliquando, eo miserente, & te oculis benignis aspiciente, resurgat. At si incipias radicem paupertatis euellere, & ut alter ludas loculos habere, & ea quae semel Deo obtulisti, sine timore rapere & suffutari, signum est maioris mali; si citò ad mentem non redieris, ita obduresces, ut fortè nunquam reparearis. Sed vnde constat Paupertatem religiosi status esse radicem? Ex eo certè quod Dominus dixit adolecenti, qui quomodo vitam aeternam possideret, rogauit. Si vis, inquit, perfectus esse, vade, vende quae habes, & da pauperibus. Ac si dixisset: initium perfectionis inde tibi sumendum est, ut bonis temporalibus valedicas: haec est radix ex qua vsque ad caelum immo & supra caelum usque ad sedem Dei contemplandam caput attolles; si verò haec defuerit, vanum est tibi statum adipiscendae perfectionis arripere, aut substantià huius status velle tenere. Status hic religiosus quasi aceruus est omnium spiritualium

Dan. 4. 3.

Dan. 4. 23.

D **H**oc autem verbum exponens Daniel, dixit: Quod autem precepit, ut relinqueretur germen radicem eius: regnum tuum, o rex, tibi manebit, postquam cognoueris potestatem esse caelestem. Si Dominus in ultionem superbiae tuae, o religiose, aut in poenam ambitionis tuae, aut ramum mansuetudinis, aut compassionis, aut alterius moralis virtutis abscindi, vel fructus bonorum operum ad tempus dispergi permiserit, modo amor, & custodia Paupertatis maneat, spes est quòd aliquando, eo miserente, & te oculis benignis aspiciente, resurgat. At si incipias radicem paupertatis euellere, & ut alter ludas loculos habere, & ea quae semel Deo obtulisti, sine timore rapere & suffutari, signum est maioris mali; si citò ad mentem non redieris, ita obduresces, ut fortè nunquam reparearis. Sed vnde constat Paupertatem religiosi status esse radicem? Ex eo certè quod Dominus dixit adolecenti, qui quomodo vitam aeternam possideret, rogauit. Si vis, inquit, perfectus esse, vade, vende quae habes, & da pauperibus. Ac si dixisset: initium perfectionis inde tibi sumendum est, ut bonis temporalibus valedicas: haec est radix ex qua vsque ad caelum immo & supra caelum usque ad sedem Dei contemplandam caput attolles; si verò haec defuerit, vanum est tibi statum adipiscendae perfectionis arripere, aut substantià huius status velle tenere. Status hic religiosus quasi aceruus est omnium spiritualium

Matth. 19. 21.

